

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/358/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118201413
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7118201413.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudcov JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Jozefa Maruščáka v spore žalobkyne: I. V., nar. XX.X.XXXX, bytom Ž. XX, J., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov a o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 4.septembra 2018 č.k. 15Csp/42/2018-70 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok okrem výroku, ktorým súd konanie o zaplatenie sumy 379 € zastavil a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 4.septembra 2018 č.k. 15Csp/42/2018-70,

I. Určil, že zmluva o úvere č. 900501081 zo dňa 8.2.2013 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov.

II. Určil, že zmluva o úvere č. 900501081 zo dňa 8.2.2013 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná.

III. Konanie o zaplatenie sumy 379,- eur zastavil.

IV. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

V. Určil, že žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 221,50 eur na účet Okresného súdu Košice I do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaný ako veriteľ so žalobkyňou ako dlžníkom - spotrebiteľom uzatvorili dňa 8.2.2013 Zmluvu o úvere, vo forme vopred predtlačeneho formulára. Na základe predmetnej zmluvy poskytol žalovaný žalobkyni úver vo výške 500,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť formou mesačných splátok vo výške 87,20 eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola v sume 936,- eur, teda celkové náklady spotrebiteľa predstavovali 436,- eur. RPMN predstavovala 87,2 %. V tlačive zmluvy pri základných údajoch týkajúcej sa poskytnutého úveru nebol uvedený deň splatnosti splátok istiny. Text zmluvy je písaný malým písmom. V rovnaký deň bola stranami sporu uzatvorená zároveň rozhodcovská zmluva, a to tiež vo forme predtlačeneho formulára.

3. Žalobkyňa žalovanému uhradila spolu sumu 638,- eur.

4. Po citácii § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1,3,4 Obč.zákonníka (ďalej len „OZ“), § 53 ods. 1,2,3 OZ, § 54 ods. 1,2 OZ, § 1 ods. 2 zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z., § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 500,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splátiť formou mesačných splátok vo výške 87,20 eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola v sume 936,- eur, teda celkové náklady spotrebiteľa predstavovali 436,- eur. RPMN predstavovala 87,2 %. V tlačive zmluvy pri základných údajoch týkajúcej sa poskytnutého úveru nebol uvedený deň splatnosti splátok istiny, počet splátok a ani rozdelenie splátok na istinu a úroky. Súčasťou zmluvy neboli obchodné podmienky.

5. Po preskúmaní predmetnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd dospel k záveru, že predmetná zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je potrebné zdôrazniť, že Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanoveniach § 9 definuje, ktoré náležitosti musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere. Ak zmluva nemá písomnú formu alebo neobsahuje náležitosti uvedené v zákone, zákon s ich absenciou spája dôsledky, a to, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (ak zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/,r/, y/).

6. Súd mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedená iba výška mesačnej splátky (bez rozdelenia istiny a úrokov) a bez počtu splátok. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Absentuje informácia o termíne splatnosti splátok. Rovnako chýba v zmluve aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., a síce výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška mesačnej splátky 87,20 eur bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku splátky istiny, výšku splátky úrokov a výšku splátky iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávajú jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, koľko úrok a odmena veriteľa a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. Uvedené pritom nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keby z iných ustanovení zmluvy vyplývala výška úrokov a poplatkov. Účelom náležitostí ustanovenia § 9 ods.2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. je teda informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené údaje zmluva neobsahuje, ide pritom o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy.

7. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

8. Podľa článku 3 ods. 1, 2 Smernice Rady č. 93/13 EHS zo dňa 5.4.1993 zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú a ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

9. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

10. Vzhľadom na uvedené dôvody súd posúdil v zmysle citovaných zákonných ustanovení uvedený právny úkon za neplatný a úverovú zmluvu uzatvorenú medzi žalobkyňou a žalovaným za bezúročnú a bez poplatkov.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, a preto jej v súlade so zákonom vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, a preto jej súd náhradu trov konania priznal v rozsahu 100 %. O výške náhrady súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením. Po citácii § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch súd konštatoval, že poplatková povinnosť z podanej žaloby prechádza zo žalobkyne (ktorá je od poplatku oslobodená a súd jej žalobe vyhovel) v plnom rozsahu, na žalovaného, a preto súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok z podanej žaloby vo výške 221,50 eur (2 x 99,50 eur v zmysle položky 1b/ sadzobníka súdnych poplatkov a 22,50 eur v zmysle položky 1a/ sadzobníka súdnych poplatkov) na účet súdu.

13. Ak žalovaný súdny poplatok v stanovenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

14. Proti výrokom I., II., IV. a V. rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zrušiť rozsudok v napadnutej časti a v rozsahu zrušenia vrátiť vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/, písm. d/ , písm. f/, písm. h/ CSP. Uviedol, že medzi stranami sporu nie je sporná tá skutočnosť, že veriteľ poskytol dlžníkovi úver v sume 500 € a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 436 €, t.j., že celkovo zaplatí 936 € v jednej splátke. Z uvedeného vyplýva, že tu nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 936 € s termínom splatnosti dňa 12.marca 2014.

15. V texte zmluvy je špecifikácia splátky vo výške 936 €, ktorá pozostáva z istiny 500 €, z administratívnych nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy v sume 240,25 € a úroku vo výške 195,75 € (39,15 % ročne zo sumy istiny v prípade riadneho splácania záväzku), čím bola zachovaná aj obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t.j. výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že predmetná zmluva o úvere nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov.

16. Žalovaný k tvrdeniam žalobkyne ohľadom absencie údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018. V uvedenom rozsudku Najvyšší súd SR poukázal na to, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, t.j. aká časť každej splátky sa použije na splátku istiny, aká časť na splátku bežných úrokov a poplatkov. Aj keď ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadovanú informáciu vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úroku, iným poplatkom, osobitne, ale len ich uvedenie súhrnne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

17. Žalovaný poznamenal, že žalobkyňa sa sama obrátila na žalovaného so žiadosťou o úver, pričom následne nebola žiadnym spôsobom k podpisu zmluvy o úvere donútená a podpis učinila bez akéhokoľvek psychického, či fyzického nátlaku. Žalobkyňa uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku. Žalovaný poukázal aj na odlišné stanovisko sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Milana Ľalika vo veci I.ÚS 414/2014, v ktorom uviedol, že „ochrana spotrebiteľa pôsobí ako doplnujúci a obmedzujúci princíp voči ústavnej zásade zmluvnej voľnosti (článok 2 ods. 3 Ústavy), ale samotná ochrana spotrebiteľa nie je a nemôže byť absolútnou a taktiež má svoje medze“. Žalovaný vyčítal súdu aj to, že súd nedostatočne odôvodnil výrok rozsudku ktorým určil, že zmluva o úvere zo dňa 8.2.2013 č. 900501081 je neplatná. Súd iba v bode 30 a 31 citoval zákonné ustanovenia o neplatnosti právnych úkonov podľa Občianskeho zákonníka, ale v odôvodnení rozsudku chýba zdôvodnenie akými úvahami sa pri rozhodovaní o neplatnosti právneho úkonu riadil.

18. Odvolanie žalovaného bolo žalobkyni doručené dňa 19.11.2018.

19. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/ , písm. d/, písm. f/, písm. h/ CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že boli naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ CSP.

21. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

22. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

24. V danom prípade došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

25. Súd prvej inštancie záväzkový právny vzťah medzi stranami sporu celkom správne posúdil ako spotrebiteľský podľa ust. § 52 a nasl. OZ a správne aplikoval na úverovú zmluvu uzavretú medzi žalovaným ako dodávateľom a žalobkyňou v hmotnoprávnom postavení spotrebiteľa aj zákon č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch, ale použitý predpis však nesprávne interpretoval.

26. Otázku interpretácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s ustanovením § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona riešil už najvyšší súd v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo 146/2017 z 22. februára 2018, sp.zn. 3 Cdo 56/2018 zo 17. apríla 2018 a sp.zn. 4 Cdo 211/2017 z 23. apríla 2018. Z obsahu odôvodnenia uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné interpretovať tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí nevyhnutne obsahovať číselné vyjadrenie každej jednotlivej zložky anuitnej splátky (t.j. istiny, úrokov a iných poplatkov). Takáto interpretácia uvedeného ustanovenia súdom prvej inštancie zodpovedá, tak ako je nižšie uvedené, účelu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“), právnym záverom uvedeným v rozsudku Súdného dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej z 9. novembra 2016 (ďalej aj „rozsudok ESD“ alebo „Rozsudok“) a tiež účelu samotného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy (ďalej len „§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.“). Pokiaľ teda ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné toto ustanovenie eurokonformne vykladať tak, že sa tým veriteľovi neustanovuje povinnosť uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyššie uvedené zákonom vyžadované údaje vo vzťahu ku každej jednotlivej zložke anuitnej splátky, ale len vo vzťahu k anuitnej splátke ako celku.

27. V súvislosti s eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., vyplývajúcim z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej z 9. novembra 2016, poukazuje odvolací súd na čl. 2 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie tak, ako to napokon vyplýva aj z vymedzenia pojmu ustálená rozhodovacia prax súdu v rozhodnutí najvyššieho súdu sp.zn. 6Cdo 29/2017 z 24. januára 2018, ktoré bolo na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu dňa 9. októbra 2018 prijaté na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR.

28. Z obsahu odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 z 9. novembra 2016 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej tiež vyplýva, že článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok(bod 50 Rozsudku).

29. Podľa článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice, veriteľ je povinný iba na žiadosť spotrebiteľa kedykoľvek a bezplatne počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť veriteľa zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky.

30. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku).

31. Článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

32. Právny poriadok Slovenskej republiky považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za právny úkon, ktorým sa veriteľ (dodávateľ) zaväzuje poskytnúť dlžníkovi (spotrebiteľovi) peňažné prostriedky v jeho prospech do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

33. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

34. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

35. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa uvádza, že "predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva". V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

36. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom

úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

37. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada eurokonformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť.

38. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-42/15 z 9. novembra 2016 konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia" (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia". Ako už bolo vyššie uvedené, úmyslom zákonodarcu, (ktorý je vyjadrený aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z.), bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. To je skutočnosť, na ktorú by mal vziať vnútroštátny súd pri aplikácii ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. vždy prihliadať.

39. Eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. dospel odvolací súd k záveru, že citované ustanovenie neukladá veriteľom povinnosť, aby v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok úveru po častiach (istina, úrok a poplatky). Pokiaľ je teda v ustanovení § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvedené „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", je za použitia eurokonformného výkladu potrebné uvedené ustanovenie vykladať tak, že len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

40. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ (v znení účinnom do 31. marca 2015 písm. k/) zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" nahrádzajú slovami „výšku, počet, frekvenciu splátok". V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie jednotlivých častí splátky zo znenia uvedeného ustanovenia bolo nevyhnuté práve so zreteľom na závery vyjadrené v Rozsudku, čo len potvrdzuje správnosť vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, týkajúcich sa výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.

41. Zo spisu sa podáva, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere dňa 8.2.2013 č. 900501081, podľa ktorej veriteľ (žalovaný) je pripravený poskytnúť dlžníkovi (žalobkyni) úver v sume 500 € a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenou o príslušný poplatok vo výške 436 €, t.j. celkom zaplatiť čiastku 936 € v jednej splátke (po 936 €). Celkový poplatok dlžníka spojený s úverom je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 195,75 € a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere, spolu vo výške 240,25 €. Dlžník sa zaviazal zaplatiť celkom čiastku 936 € (ak nie je dohodnuté inak) do 12. marca 2014 na účet veriteľa v špecifikovaných všeobecných podmienkach poskytnutia úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Dlžník zobral na vedomie, že výška ročnej priemernej miery nákladov RPMN sa vypočítala v zmysle

zákona a je vo výške 87,20 %. V spisovom elaboráte sa nachádza aj splátkový kalendár, kde dlžník má stanovené mesačné splátky po 78 € od 12. apríla 2013 do 12. marca 2014.

42. Pokiaľ ide o posúdenie správnosti záveru okresného súdu, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny a úrokov (tzv. iné poplatky neboli v zmluve dohodnuté), a preto je potrebné úver na jej základe poskytnutý považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, tak je potrebné uviesť, že eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo to, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, aká na úrok za poskytnutie úveru a aká na iné platby (poplatky). V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že aj podľa záverov uvedených v predmetnom rozsudku ESD, zmluva o úvere uzatvorená na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny (viď bod 53 Rozsudku). Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku).

43. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky odvolateľa, že napadnutý rozsudok okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v otázke (splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.), ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.), krajský súd ako súd odvolací dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

44. Nesprávny skutkový záver ohľadne neúplnosti úverovej zmluvy z hľadiska obsahovej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ (v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy) zákona č. 129/2010 Z.z. nevyhnutne viedol súd prvej inštancie k nesprávnomu právnomu záveru, že z dôvodu absencie tohto údajov v úverovej zmluve je potrebné úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový.

45. Zo žalobného návrhu vyplýva, že žalobkyňa sa domáha aj určenia, že zmluva o úvere č. 900501108 z 8. februára 2013 je neplatná.

46. V prejednávanej veci súd konštatoval, že právny vzťah, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, bol založený zmluvou, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy.

47. Je treba dať za pravdu žalovanému, že výrok rozsudku, ktorým bolo určené, že spotrebiteľský úver je neplatný, je arbitrárny z titulu nedostatku odôvodnenia, keď súd popri jednoznačnom právnom závere, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov, dospel bez akéhokoľvek vysvetlenia k protichodnému právnomu záveru, že predmetná zmluva o úvere je neplatná.

48. Odvolací súd konštatuje, že naďalej platí, že ak je zmluva o úvere neplatná, potom neobstojí záver súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov.

49. Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je tom naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu alebo písm. d/ § 137 CSP určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

50. Keďže otázku naliehavého právneho záujmu v súčasnosti upravuje § 137 písm. c/ CSP odlišne, ako tomu bolo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobkyne a či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom prípade bude musieť nasledovať iné ďalšie súdne konanie.

51. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodnutia súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha, teda žalobkyňu. Naliehavý právny záujem musí byť preukázaný, musí existovať nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, keď už bol rozsudok vyhlásený. Určovacie žaloby majú podľa právnej teórie, ako aj záverov rozhodovacej praxe súdov a judikatúry opodstatnenie tam, kde je ešte stav ohrozenia práva a nie (je) už jeho porušenie. Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení v danom prípade musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné právne otázky medzi stranami sporu a vytvoril by sa pevný právny základ pre budúce právne vzťahy (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. marca 2016 sp. zn. 8Cdo/251/2015).

52. Súd prvej inštancie neskúmal naliehavosť právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení.

53. V dôsledku uvedených pochybení súd prvej inštancie zmluvný vzťah (predmetnú zmluvu) nepodrobil ďalšiemu prieskumu vo vzťahu k obsahovým náležitostiam zmluvy a prijateľnosti podmienok v predmetnej zmluve, a neskúmal ani naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení, a preto odvolaciemu súdu neostala iná možnosť len rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku, ktorým súd konanie o zaplatenie sumy 379 € zastavil, zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP.

54. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie všetkých obsahových náležitostí predmetnej zmluvy, t.j. či zmluva obsahuje všetky predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a pre prípad, že žalobkyňa bude (aj) naďalej trvať na žalobe o určenie neplatnosti predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, bude povinnosťou súdu skúmať aj jej naliehavý právny záujem a rozhodnúť vo veci.

55. Odvolací súd poznamenáva, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku uviesť čoho sa žalobkyňa domáha, aké skutočnosti tvrdila, aké dôkazy označila, aké prostriedky procesného útoku použila a ako sa vo veci vyjadril žalovaný, aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

56. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd o náhrade trov celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

57. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).